

Gulating lagmannsrett - Kjennelse - LG-2025-58301

Instans	Gulating lagmannsrett – Kjennelse
Dato	2025-04-28
Publisert	LG-2025-58301
Stikkord	Tvisterett. Habilitet. Mekling.
Sammendrag	Spørsmål om en advokat som hadde vært mekler for partene kan føres som vitne og forklare seg om en forliksavtale mellom partene. Lagmannsretten kom i likhet med tingretten til at det forelå nødvendig klarhet i at meklingen foregikk etter tvisteloven kapittel 7, jf. tvisteloven § 7-1 første ledd. Partene og meklers taushetsplikt var derfor regulert av tvisteloven § 8-6, jf. § 7-3 sjette ledd. Mekler ble tillatt ført etter § 8-6 andre ledd andre punktum. Lagmannsretten ga nærmere føringer for hva mekleren kunne forklare seg om.
Saksgang	Sør-Rogaland tingrett TSRO-2024-150352 – Gulating lagmannsrett LG-2025-58301 (25-058301ASK-GULA/AVD2).
Parter	Igang Totalentreprenør AS (advokat Bjarne Bekkeheien) mot Bryggene AS og A (for disse: advokat Kjartan Hjorteland).
Forfatter	Lagdommer Kai Ove Roseth, lagdommer Knut Harald Braathen og lagdommer Arild Oma.

Innholdsfortegnelse

Gulating lagmannsrett - Kjennelse - LG-2025-58301	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Sakens bakgrunn	3
Partenes påstander og grunnlaget for disse:	4
Lagmannsrettens vurdering	5
Sakskostnader	8
Ankefrist.....	9

Saken gjelder en bevistvist om en advokat som har vært mekler for partene kan føres som vitne og forklare seg om en forliksavtale mellom partene.

Sakens bakgrunn

IGANG Totalentreprenør AS tok i september 2024 ut stevning overfor Bryggene AS for Sør-Rogaland tingrett. IGANG krever dom for fastsettelse av innholdet i en forliksavtale mellom partene. De la ned påstand om at Bryggene sitt krav om at IGANG skal dekke kostnader til dagmulkt til Riska båtforening er forlikt. Bryggene innga tilsvaer. De la ned påstand om frifinnelse.

Om bakgrunnen for hovedsaken og bevistvisten, viser lagmannsretten til følgende fra fremstillingen til tingretten:

Saken gjelder krav som springer ut av en samspillskontrakt mellom byggherren, Bryggene AS, og IGANG Totalentreprenør AS, i det følgende bare IGANG, i forbindelse med et pågående leilighetsprosjekt innerst i Hommersåvågen i Sandnes kommune. Prosjektet ble påbegynt mot slutten av 2022 og skal ifølge kontrakten ferdigstilles i løpet av første kvartal 2025.

Kontrakten er en samspillskontrakt som bygger på NS 8407 og som foreskriver at partene skulle gjennomføre et innkjøpssamarbeid av varer og tjenester til prosjektet basert på en målsum. Partene hadde et gjensidig ønske om å «lukke boka» når innkjøpssamarbeidet hadde kommet langt nok, men kom ikke til enighet om en fastpris/ny kontraktssum.

Årsaken til at partene ikke lyktes med å komme til enighet om dette var noen tvistespoersmaal som hadde oppstaatt i forbindelse med gjennomfoering av grave- /sprengningsarbeider. I forkant av oppstart av betongarbeider skulle det sprenges bort en fjellside mot sjoen, og dette lot seg ikke gjøre uten at det oppstod nedfall av steiner/blokker som oedela en eksisterende tursti/promenade av trebord. Det paalop kostnader med a rydde opp etter nedfall, og i tillegg paalop det dagmulkt til den lokale baatforeningen i henhold til en avtale byggherren hadde inngaatt i forkant av prosjektoppstart. Baatforeningen fremmet dette kravet mot byggherren, som pa sin side videreforte kravet mot IGANG som et motkrav.

For a komme videre i forhandlinger om a «lukke boken» med en fastpris/ny kontraktssum for entreprisen besluttet partene i fellesskap a engasjere advokat A som ekstern mekler. Det ble i denne forbindelse den 3. januar 2024 inngaatt skriftlig meklingsavtale mellom partene. Fra avtalens punkt 2 foerste punktum gjengis:

Mekler skal holde konfidensielt all informasjon mottatt i tilknytning til oppdraget og denne avtalen og som ikke allerede er alminnelig kjent.

Videre gjengis fra avtalens punkt 5:

Partene kan ikke foere bevis om de forhandlinger, forklaringer eller utsagn som fremkommer under meklingsmoetet.

[Tvisteloven kapittel 7](#) om utenrettslig mekling ble ikke spesifikt nevnt i avtalen.

Mekling ble gjennomfoert pa Sola strandhotell i tidsrommet 20. – 22. mars 2024, og partene kom til enighet og det ble inngaatt forliksavtale. Forliksavtalen ble benevnt som Addendum 1 til totalentrepriekontrakten. Ett av tvistepunktene som ble forlikt gjennom Addendum 1 var dagmulkten til Riska baatforening.

Ved avsluttet mekling ble det utarbeidet meklingsprotokoll datert 22. mars 2024. Fra meklingsprotokollen innledning gjengis:

Onsdag den 20. mars til og med fredag den 22. mars 2024 ble det avholdt utenrettslig mekling i henhold til [kap. 7 i Lov om mekling og rettergang i sivile tvister](#) ved Sola Strand Hotel, Sola.

I etterkant av meklingen ble det avklart at partene har ulike oppfatninger av forliket knyttet til hvem som skal betale paaloert dagmulkt til baatforeningen.

IGANG har som en del av bevisførselen påberopt seg mekler og advokat A som vitne. Bryggene krevde i desember 2024 forklaringen avskåret. De la ned påstand om at bevisforbudet som gjelder for utenrettslig mekling kommer til anvendelse for partene, stedfortredere, øvrige hjelpere og A, jf. [tvisteloven § 8-6 andre ledd](#), jf. [§ 7-3 sjette ledd](#), jf. [§ 3-1 tredje ledd](#). Subsidiært la de ned påstand om at A er underlagt bevisforbudet i [tvisteloven § 22-5](#). IGANG tok til motmæle. De la ned påstand om at ingen av de nevnte bevisforbudene kommer til anvendelse, subsidiært at A tillates ført som vitne etter [tvisteloven § 8-6 andre ledd andre punktum](#).

Hovedforhandling er berammet til 6. og 7. mai 2025.

Sør-Rogaland tingrett avsa kjennelse 6. januar 2025 med slik slutning:

1. Bevisforbud som gjelder for utenrettslig mekling iht [tvisteloven § 8-6](#) jf. [§ 7-6 \(3\)](#) kommer ikke til anvendelse.
2. Bevisforbud iht. [tvisteloven § 22-5](#) kommer ikke til anvendelse.

Bryggene anket kjennelsen til lagmannsretten. De la ned likelydende påstand som for tingretten. I tillegg la de ned en atter subsidiær påstand om opphevelse. IGANG endret påstanden i ankeomgangen til at advokat As har plikt til å forklare seg om alle forhold knyttet til meklingen. Subsidiært la de ned påstand om at anken forkastes.

Gulating lagmannsrett avsa kjennelse 12. mars 2025 med slik slutning:

1. Sør-Rogaland tingretts kjennelse 6. januar 2025 oppheves.
2. Partene dekker egne sakskostnader for lagmannsretten.

Årsaken til opphevelsen var at tingretten ikke hadde gjort advokat A til part i bevistvisten. Han hadde derfor heller ikke hatt anledning til å uttale seg. Saken ble returnert til tingretten for videre behandling.

Sør-Rogaland tingrett avsa kjennelse 23. mars 2025 med slik slutning:

1. Bevisforbud som gjelder for utenrettslig mekling i henhold til [tvisteloven](#) kommer til anvendelse for partene, stedfortredere, øvrige hjelpere og advokat A i sak 24- 150352TVI-TSRO/TSTA, jf. [tvl. § 8-6 \(2\)](#), jf. [tvl. § 7-3 \(6\)](#), jf. [tvl. § 3-1](#).
2. Advokat A tillates ført som vitne i medhold av [tvisteloven § 8-6 \(2\) annet punktum](#).

IGANG har rettidig anket kjennelsen. Anken gjelder saksbehandlingen og rettsanvendelsen. Bryggene har inngitt tilsvaer. Partene har inngitt etterfølgende prosesskriv.

Lagmannsretten har forkynt tingrettens avgjørelse og anken for advokat A. Han har fått meddelt anketilsvaret og fått frist til å inngi tilsvaer. Han har opplyst at han ikke har merknader utover dem han innga til tingretten.

Saken anses klar til avgjørelse.

Partenes påstander og grunnlaget for disse:

IGANG Totalentreprenør AS har i hovedtrekk gjort gjeldende.

Tingretten har begått saksbehandlingsfeil. Tingretten har bygget på nye faktiske opplysninger i meklingsprotokollen 22. mars 2024, som først ble fremlagt av advokat A i tilsvaret. IGANG og Bryggene fikk ikke mulighet til å komme med merknader før avgjørelsen ble avsagt. Dette utgjør et brudd på retten til kontradiksjon, jf. [tvisteloven § 11-1 tredje ledd første punktum](#).

Tingrettens vurdering av at meklingen foregikk etter [tvistelovens](#) regler er feil. Partene har ikke skriftlig avtalt dette, jf. [tvisteloven § 7-1 første ledd](#). Skriftlighetskravet må tolkes strengt, og kan ikke anses oppfylt. Verken protokollen fra planleggingsmøtet eller selve meklingsavtalen viser til [tvistelovens](#) regler. Det er ikke relevant at meklingsprotokollen viser til [tvistelovens](#) regler. Den gjenspeiler ikke hva partene har avtalt. Protokollen ble utarbeidet etter at partene var kommet til enighet etter en lang meklingsdag. Mekler skrev den alene, og sendte den til partene på ettermiddagen etter en lang meklingsdag. Protokollen ble ikke finlest av partene, og dette punktet ble ikke kommentert. Bevisforbudet i [tvisteloven § 8-6](#) gjelder derfor ikke, noe tingretten korrekt vurderte i sin opprinnelige kjennelse fra januar 2025.

IGANG endret sin påstand i anketilsvaret under den forrige behandlingen i lagmannsretten, der de la ned påstand om at As forklaringsplikt positivt fastsettes. Tingretten har likevel i sin nye avgjørelse tatt feil

utgangspunkt i påstanden slik den lød under tingrettens forrige behandling. Det er ikke lenger spørsmål om det er tillatt med en påstandsendring etter [tvisteloven § 29-4](#). I alle tilfeller er det adgang til slik endring.

For det tilfelle at anken forkastes, er det ønskelig at lagmannsretten tar stilling til rekkevidden av advokat As forklaringsplikt etter [tvisteloven § 8-6 andre ledd andre punktum](#). Tingrettens forståelse av bestemmelsen er for snever. Bestemmelsen åpner for at meklere kan forklare seg om hva som var partenes egentlige forståelse av tilbudet som ble fremsatt eller akseptert, jf. [LG-2023-63662](#). A kan derfor forklare seg om hva forhandlingene gikk ut på og hva som er hans oppfatning av innholdet i forliksavtalen.

Det er lagt ned slik påstand:

Prinsipalt:

1. A har plikt til å forklare seg om alle forhold knyttet til megling som partene gjennomførte i tidsrommet 20. – 22. mars 2024.

Subsidiært:

1. Bevisforbud som gjelder for utenrettslig megling i henhold til [tvisteloven § 8-6](#), jf. [§ 7-6 tredje ledd](#) kommer ikke til anvendelse.
2. Bevisforbud i henhold til [tvisteloven § 22-5](#) kommer ikke til anvendelse.

Atter subsidiært:

1. Tingrettens kjennelse av 23. mars 2025 oppheves.

I alle tilfeller:

IGANG Totalentreprenør AS tilkjennes sakskostnader for tingrett og lagmannsrett.

Bryggene AS har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Det utgjør ikke en saksbehandlingsfeil at partene ikke fikk foranledning til å uttale seg til As tilsvarende til tingretten, jf. [HR-2014-2467-A](#). Partene var allerede kjent med at mekler hadde gitt klart uttrykk for at [tvisteloven kapittel 7](#) var gjeldende for meklingen, jf. prosesskriv 6. desember 2024. Meklingsprotokollen supplerer på denne måten det faktiske grunnlaget slik det forelå under tingrettens forrige behandling. Begge parter hadde derfor anledning til å uttale seg om dette tidligere. De har også hatt meklingsprotokollen i sin besittelse, uten å ha fremmet innvendinger mot denne tidligere.

Tingretten har korrekt konkludert med at partene har avtalt at [tvistelovens](#) regler gjelder for meklingen, og at kravet til skriftlighet er oppfylt. Punktet i meklingsprotokollen må ses i sammenheng med meklingsavtalen, der det fremkommer at partene var enige om at de ikke «kan føre bevis om de forhandlinger, forklaringer eller utsagn som fremkommer under meklingsmøtet». Dette punktet var ikke en del av den opprinnelige avtalen, men partene ble enige om å ta dette inn etter planmøte 3. januar 2024. Det er ikke riktig at advokat A på egen hånd tok punktet inn i protokollen. Spørsmålet om meklingen foregikk etter [tvisteloven kapittel 7](#) var et tema mellom partene både i planmøte 3. januar 2024 og ved meklingsens innledning. Meklingsprotokollen er et tidsnært bevis på at partene har avtalt at [tvisteloven kapittel 7](#) gjelder.

Tingretten har videre korrekt vurdert rammene for meklers forklaringsplikt etter [tvisteloven § 8-6 andre ledd andre punktum](#).

IGANG kan ikke utvide sin påstand, jf. [tvisteloven § 29-4 tredje ledd](#).

Det er lagt ned slik påstand:

1. Anken forkastes.
2. *Bryggene AS* tilkjennes sakens kostnader for alle instanser.

Lagmannsrettens vurdering

Saken behandles skriftlig i tråd med hovedregelen i [tvisteloven § 29-15 første ledd](#).

Lagmannsretten har full kompetanse, jf. [tvisteloven § 29-3 første ledd](#).

IGANG har gjort gjeldende at tingretten har begått saksbehandlingsfeil. At partene ikke fikk mulighet til å inngi merknader til advokat As tilsvær, der meklingsprotokollen først ble fremlagt, kan utgjøre et brudd på retten til kontradiksjon som etter omstendighetene kan føre til opphevelse, jf. [tvisteloven § 29-21 første ledd](#), jf. [§ 11-3 tredje ledd](#). Lagmannsretten har imidlertid adgang til å fremme saken til realitetsbehandling, jf. [tvisteloven § 29-22 andre ledd](#).

Grunnlaget for realitetsavgjørelse er til stede. Vilkårene i [tvisteloven § 29-22 andre ledd bokstav a](#) og [b](#) er oppfylte. Hensynet til partene tilsier videre ikke at saken bør prøves på nytt i tingretten, jf. bokstav c. IGANG har i ankeomgangen uttalt seg til As tilsvær, inkludert meklingsprotokollen. Det samme har Bryggene gjort. Lagmannsretten har full kompetanse, og saken vil totalt sett få en forsvarlig behandling. Det er også i partenes interesse at lagmannsretten tar stilling til realiteten, idet hovedforhandling skal holdes innen kort tid. IGANG har også i sin anke, gjennom den påstand som der er lagt ned, gitt uttrykk for at det ikke er innvendinger til at saksbehandlingsspørsmålet ikke prøves, dersom anken over realiteten fører frem. De har på den måten gitt uttrykk for et ønske om at lagmannsretten tar stilling til realiteten.

Lagmannsretten går så over til realiteten. Lagmannsretten har kommet til samme resultat som tingretten.

Formålet med bevisreglene er å fremme materielt riktige avgjørelser. Partene kan derfor som hovedregel føre de bevis de ønsker, jf. [tvisteloven § 21-3 første ledd første punktum](#). Idealet om å sikre et fullstendig bevisgrunnlag og korrekt bevisvurdering må likevel til en viss grad vike for andre viktige hensyn, jf. [HR-2019-997-A avsnitt 23](#). [Tvisteloven](#) har derfor regler som avgrenser retten til fri bevisførsel, jf. [tvisteloven § 21-1 første ledd andre punktum](#).

For rettsmekling gjelder det et bevisforbud og taushetsplikt for partene og mekler knyttet til innholdet i rettsmeklingen, jf. [tvisteloven § 8-6](#). Bestemmelsen gjelder også dersom partene har avtalt utenrettslig meklings etter [tvisteloven](#), jf. [tvisteloven § 7-1 første ledd](#), jf. [§ 7-3 sjette ledd](#).

[Tvisteloven § 7-1 første ledd andre punktum](#) stiller opp to kumulative vilkår som må være oppfylt for at partene skal anses å ha avtalt utenrettslig meklings etter [tvisteloven](#). Avtalen skal være skriftlig og angi at [tvistelovens](#) regler om utenrettslig meklings skal anvendes, jf. [tvisteloven § 7-1 første ledd andre punktum](#).

Det følger av forarbeidene at formålet med kravet til skriftlighet og innhold er å sørge for klarhet og notoritet om at det er [tvistelovens](#) regler om utenrettslig meklings, inkludert taushetspliktbestemmelsen, som legges til grunn for meklings, jf. [Ot.prp. nr. 51 \(2004–2005\) side 112](#) og [386](#). Dette er nødvendig ettersom de særskilte regler om blant annet taushetsplikt og bevisforbud ikke gjelder for andre avtaler om utenrettslig tvisteløsning. Det er derfor ikke tilstrekkelig at avtalen for øvrig er i samsvar med reglene i [tvisteloven kapittel 7](#), så lenge avtalen ikke uttrykkelig viser til [tvistelovens](#) regler, jf. Tore Schei mfl., *Tvisteloven: Kommentartutgave*, § 7-1 note 3, Juridika, revidert 1. mars 2025. I [NOU 2001: 32 A](#) kommer dette til uttrykk slik på [side 212](#):

Dernest kommer det at det er visse regler om utenrettslig meklings som ikke godt kan gis på annen måte enn ved lov. Det gjelder regler om taushetsplikt, iallfall om taushetsplikten skal kunne gjøres gjeldende i en etterfølgende rettssak. Partenes avtale om taushetsplikt, eller institusjonelle bestemmelser om dette, vil bare kunne anvendes i en etterfølgende rettssak så langt de har dekning i lovregler om taushetsplikt eller taushetsrett i rettssaker.

Det følger likevel av forarbeidene at skriftlighetskravet ikke er absolutt. Utenrettslig meklings etter [tvisteloven kapittel 7](#) kan likevel anses avtalt hvis partene inngir seg på meklings etter loven ved skriftlig å anmode retten om å oppnevne mekler, jf. [§ 7-2](#), eller om det før eller under meklings klart fremgår at det er [tvistelovens](#) regler om utenrettslig meklings som gjelder, jf. [Ot.prp. nr. 51 \(2004–2005\) side 112](#) og [386](#).

Hensynene bak regelen om å sikre klarhet og notoritet tilsier at unntak er reservert for de tilfeller der det er klart at partene har vært enige om at det er [tvistelovens](#) regler om utenrettslig meklings som gjelder. Lagmannsretten viser til følgende uttalelse fra Schei i sin lovkommentar, som vist til ovenfor, om forståelsen av forarbeidene:

Departementets syn kan nok ikke være riktig som en alminnelig begrensning av formkravet. Åpnet man for at faktisk gjennomførte forhandlinger mer i sin alminnelighet satte kravet om skriftlig avtale ut av spill, ville det i praksis kunne oppstå en rekke tvilstilfeller med hensyn til om forhandlingene kunne anses som meklings etter [tvistelovens kapittel 7](#), med de bestemte rettsvirkninger dette har. Derimot vil skriftlighetskravet nok måtte anses oppfylt der partene sender anmodning til tingretten om å oppnevne mekler etter [§ 7-2 første ledd](#), jf. prp. side 386 – ettersom man da har den nødvendige klarhet i at det nettopp er meklings etter [tvisteloven kapittel 7](#) det er tale om.

Tingrettens rettslige utgangspunkt er i samsvar med dette.

Lagmannsretten har kommet til at reglene for utenrettslig mekling i [tvisteloven kapittel 7](#) gjaldt for meklingen mellom IGANG og Bryggene. Lagmannsretten støtter seg her til tingrettens begrunnelse, som i det vesentlige er dekkende også for lagmannsrettens vurdering, jf. [tvisteloven § 19-6 femte ledd](#) siste punktum.

Spørsmålet om bevisforbud var et særskilt tema mellom partene under slutføringen av meklingsavtalen. Protokollen fra planleggingsmøte 3. januar 2024 viser at partene der ble enige om å innta punkt 5 i meklingsavtalen. Bestemmelsen fastsetter at partene ikke kan føre bevis om «de forhandlinger, forklaringer eller utsagn som fremkommer under meklingsmøtet». Den endelige avtalen ble oversendt partene samme dag, og ble signert av samtlige parter. Punktet var på den måten gjennomtenkt og akseptert av partene. De var uttrykkelig enige om at det i ettertid ikke skulle være adgang til å føre bevis omkring det som foregikk og kom frem under meklingen.

Det er derfor klart at IGANG og Bryggene har hatt til hensikt å avskjære bevisførsel omkring innholdet i meklingen i en etterfølgende rettssak, slik dette har kommet til uttrykk i meklingsavtalen. Ved utenrettslig mekling er en slik begrensning i bevisførselen i utgangspunktet kun mulig dersom partene avtaler at meklingen følger reglene i [tvisteloven kapittel 7](#), jf. [tvisteloven § 7-1 første ledd](#) jf. [§ 7-3 sjette ledd](#). Avtalen gjenspeiler også for øvrig [tvistelovens](#) regler. Det kan derfor ikke ha vært tilsiktet at meklingsavtalen ikke uttrykkelig viste til [tvistelovens](#) regler, noe også meklere har redegjort for i sitt tilsvarende svar til tingretten. Forskjellen mellom utenrettslig mekling som følger [tvisteloven kapittel 7](#) og andre former for utenrettslig tvisteløsning, er nettopp først og fremst begrensningen i den frie bevisføringen.

Meklingsprotokollen, som ble utarbeidet av meklere umiddelbart etter avslutningen av meklingen, og før bevisførselen oppstod, angir uttrykkelig at meklingen ble gjennomført i henhold til reglene i [tvisteloven kapittel 7](#). Selv om protokollen er utarbeidet etter at meklingen formelt var avsluttet, har den like fullt bevisverdi når det gjelder å klargjøre hvilke rettsregler som ble lagt til grunn for meklingen. Når meklingsprotokollen ses i sammenheng med den inngåtte meklingsavtalen, er det klart at partene var innforstått med – og enige om – at meklingen skulle foregå etter [tvistelovens](#) regler.

Samlet foreligger det nødvendig klarhet i at meklingen foregikk etter [tvisteloven kapittel 7](#), jf. [tvisteloven § 7-1 første ledd](#). [Tvisteloven § 8-6](#) kommer derfor til anvendelse, jf. [tvisteloven § 7-3 sjette ledd](#). Det er dette ikke nødvendig å gå nærmere inn på den omtvistede påstandsendringen.

Etter [tvisteloven § 8-6 første ledd første punktum](#) kan partene verken i samme eller annen sak gi parts- eller vitneforklaring om «det som kom fram under rettsmeklingen». Dette omfatter også stedfortredere og partenes hjelpere ellers, jf. [Ot.prp. nr. 51 \(2004–2005\) side 391](#). Unntak følger av andre punktum, der det fremgår at partene likevel kan gi opplysninger om konkrete bevis som det ble opplyst om, og som ikke er kommet fram på annen måte, eller om forslag til minnelig løsning som er protokollert etter [§ 8-5 femte ledd](#).

Omfanget av partenes forklaringsplikt etter [tvisteloven § 8-6 første ledd andre](#) og [tredje punktum](#) er ikke omtvistet eller berørt av partene. Lagmannsretten legger derfor til grunn at det ikke er spørsmål om å tillate partene ført som vitne etter disse unntaksreglene.

IGANG har bedt om at lagmannsretten avklarer omfanget av meklers forklaringsplikt etter [tvisteloven § 8-6 andre ledd andre punktum](#).

Tingretten har tatt utgangspunkt i at IGANG ønsker at advokat A forklarer seg om hva «forhandlingene gikk ut på og hva som er hans oppfatning av innholdet i Abbedum 1». Lagmannsretten oppfatter anken slik at det sentrale IGANG ønsker belyst gjennom vitneforklaringen er hva som var partenes «egentlige forståelse» av tilbudet som ble akseptert, i den grad partene har tilkjennegitt dette overfor meklere.

Hva meklere kan forklare seg om må vurderes opp mot de spørsmål tingretten skal ta stilling til i hovedsaken. Det sentrale spørsmålet i tvisten mellom partene er hvordan forliksavtalen skal forstås med hensyn til hvem som skal betale påløpt dagmulkt til Riska båtforening, inkludert om hvilke krav som er opp- og avgjort gjennom den nye kontraktssummen partene ble enige om for entreprisen.

Meklere har taushetsplikt «om det som foregikk under rettsmeklingen», jf. [tvisteloven § 8-6 andre ledd første punktum](#). Taushetsplikten er generell og omfatter alt som foregikk under meklingen, jf. [Ot.prp. nr. 51 \(2004–2005\) side 391](#). Bevisforbudet er absolutt, med mindre forholdet meklere skal forklare seg om faller inn under andre ledd andre punktum. Etter denne bestemmelsen kan meklere likevel forklare seg om «en avtale er i samsvar med det partene var enige om under meklingen». Etter ordlyden er unntaket fra taushetsplikten meget

snever. Mekler kan kun forklare seg om forliket på riktig måte gjengir det partene var enige om å ta inn i forliket.

I rettspraksis er det lagt til grunn at loven ikke skal tolkes så snevert som ordlyden gir inntrykk av. Lagmannsretten viser til gjennomgangen av lovhistorikken i kjennelse avsagt av Hålogaland lagmannsrett 22. april 2022, inntatt i LH-2022-4815. [Skal vel være [LH-2022-4815-1](#), Lovdatas anm.] Med henvisning til denne avgjørelsen, er det i rettspraksis lagt til grunn at meklere, som en del av forklaringen om en avtale er i samsvar med det partene var enige om under meklingen, blant annet kan forklare seg om innholdet i tilbudet som førte til enigheten, hvordan det ble formidlet og hvordan det ble akseptert, jf. [LG-2023-63662](#).

Det har derimot ikke støtte i rettskildene at unntaket kan strekkes så langt at mekler kan forklare seg om hvordan han oppfatter at rettsforliket skal forstås bakgrunn av partenes uttalelser eller intensjoner, slik disse har kommet frem under meklingen. Opplysninger som har preg av utfylling og fortolkninger av forliket basert på det som er foregått i forhandlingene, rammes av meklers taushetsplikt, og er derfor underlagt bevisforbudet. A kan derfor ikke forklare seg om hva som er partenes «egentlige forståelse» av tilbudet som ble akseptert, men kan forklare seg om innholdet i tilbudet som førte til enigheten. De nærmere diskusjonene under meklingen, og hva som ellers kom frem, faller inn under bevisforbudet.

Mekler, advokat A, tillates etter dette ført som vitne i medhold av [tvisteloven § 8-6 andre ledd andre punktum](#), med de føringer som her er gitt for meklerens taushetsplikt. Lagmannsretten vil derfor utforme en slutning i tråd med dette.

Med det resultat lagmannsretten har kommet til, er det ikke grunn til å ta stilling til bevisforbudet i [tvisteloven § 22-5](#).

Sakskostnader

Bryggene har krevd dekket sine sakskostnader for lagmannsretten, for behandlingen både før og etter opphevelsen. Bryggene har i tillegg krevd dekket sine sakskostnader påløpt for tingretten i forbindelse med forrige behandling av bevistvisten. Det er ikke påløpt sakskostnader i forbindelse med tingrettens nye behandling etter opphevelse. Advokat A har ikke krevd dekket sakskostnader, verken for tingretten eller lagmannsretten.

Ved særskilt anke over prosessuelle avgjørelser skal «kostnadene ved dem for alle instanser fastsetter særskilt av ankeinstansen», jf. [tvisteloven § 20-8 andre ledd andre punktum](#). Dette gjelder likevel ikke ved opphevelse. Ved opphevelse skal kun sakskostnadene for ankeinstansen avgjøres, mens sakskostnadsavgjørelsen for underinstansen utsettes, jf. [tvisteloven § 20-8 tredje ledd](#), se Gjermund Aasbrenn, [Tvisteloven § 20-8](#) – tidspunktet for og omfanget av sakskostnadsavgjørelsen, Lov og Rett, 2019, punkt 3.10. Ved den nye behandlingen avgjør underinstansen sakskostnadene for hele behandlingen av saken i instansen, både før og etter opphevelsen, i den avgjørelsen som avslutter saken i instansen, jf. [tvisteloven § 20-8 første ledd](#). Ettersom avgjørelsen nå er anket, legger lagmannsretten til grunn at også sakskostnadene for underinstansen både før og etter opphevelse fastsettes av lagmannsretten i samsvar med [tvisteloven § 20-8 andre ledd andre punktum](#).

Sakskostnadene for lagmannsrettens behandling som ledet til opphevelsen er rettskraftig avgjort, jf. kjennelse 12. mars 2025. For lagmannsretten skal det derfor kun tas stilling til sakskostnadene i forbindelse med nåværende behandling.

Disse sakskostnadene skal holdes utenfor den videre behandlingen av saken i tingretten.

Når anken forkastes, har Bryggene vunnet saken, og de har i utgangspunktet krav på å få dekket nødvendige sakskostnader for lagmannsretten, jf. [tvisteloven § 20-2 første og andre ledd](#), jf. [§ 20-5](#). IGANG har ikke fått gjennomslag for påstanden om en endret realitetsavgjørelse i deres favør, verken slik påstanden lød før eller etter endring. De har heller ikke fått medhold i sin atter subsidiære påstand om opphevelse.

Bryggene har krevd dekket sakskostnader for lagmannsretten for 10 timers arbeid til en gjennomsnittlig timepris på 3 750 kroner, altså totalt 37 500 kroner. Bryggene har fradragsrett for inngående merverdiavgift, og beløpet skal derfor ikke tillegges merverdiavgift. Beløpet anses å reflektere nødvendige sakskostnader for å ivareta Bryggene sine interesser i saken, og tilkjennes, jf. [tvisteloven § 20-5 første ledd](#).

Lagmannsretten har vurdert, men kan ikke se, at det er tungtveiende grunner for å frita IGANG helt eller delvis fra sakskostnadsansvaret, jf. [tvisteloven § 20-2 tredje ledd](#).

Ved avgjørelsen av sakskostnadskravet for tingretten, skal lagmannsrettens resultat i denne saken legges til grunn, jf. [tvisteloven § 20-9 første](#) og [andre ledd](#). Bryggen har derfor krav på å få dekket nødvendige sakskostnader også for tingretten, jf. [tvisteloven § 20-2 første](#) og [andre ledd](#), jf. [§ 20-5](#).

Bryggene har krevd dekket sakskostnader for tingretten på til sammen 37 500 kroner, ekskludert merverdiavgift, for 10 timers arbeid, medgått i forbindelse med tingrettens behandling før opphevelse.

Sakskostnadene anses å ha vært nødvendig, sett hen til utvekslingen av prosesskriv i forkant av tingrettens avgjørelse, og tilkjennes, jf. [tvisteloven § 20-5 første ledd første](#) og [andre punktum](#).

Lagmannsretten har vurdert, men kan ikke se, at det er grunnlag for å fritta IGANG helt eller delvis fra sakskostnadsansvaret for tingretten, verken etter [tvisteloven § 20-2 tredje ledd](#) eller [§ 20-4](#).

Ankefrist

Hovedforhandling skal holdes 6. og 7. mai 2025. Det er derfor viktig å få en endelig avgjørelse av bevistvisten raskt. I medhold av [tvisteloven § 29-5 andre ledd bokstav a](#) settes ankefristen til én uke.

Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Partene, stedfortredere og øvrige hjelpere i Sør-Rogaland tingrett sin sak 24-150352TVI-TSRO/TSTA tillates ikke ført som vitner til å forklare seg om det som kom fram under meklingen.
2. Mekler, advokat A, tillates ført som vitne i Sør-Rogaland tingrett sin sak 24-150352TVI-TSRO/TSTA til å forklare seg om avtalen er i samsvar med det partene var enige om under meklingen.
3. I sakskostnader for tingretten betaler IGANG Totalentreprenør AS til Bryggene AS 37 500 – trettisytusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.
4. I sakskostnader for lagmannsretten betaler IGANG Totalentreprenør AS til Bryggene AS 37 500 – trettisytusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.
5. Ankefristen er én uke.